

Žene

Odredbe o zaštiti majke

Zapošljavanje budućih majki i majki koje doje djecu

Kako bi zaštitili zdravlje budućih majki i majki koje još doje djecu kao i zdravlje njihove djece na radnom mjestu, postoje specijalne odredbe, kojih se moraju pridržavati pretpostavljeni. Pretpostavka za to je svakako, da se trudnoća i vjerovatni termin porođaja da na znanje poslodavaoc.

Dužnost prijavljivanja

Ako buduće majke prijave svoju trudnoću poslodavaocu, isti mora proslijediti pismenu prijavu nadležnom inspektoratu rada. U ovoj neformalnoj prijavi mora se navesti ime, starost, posao, radno mjesto buduće majke kao i vjerovatni termin porođaja. Posloprimaoc dobije jednu kopiju ove prijave. Medicinar/ka rada se mora obavijestiti.

Pregled

Potrebni preventivni zdravstveni pregledi koji su u vezi sa trudnoćom, mogu se provesti i u toku radnog vremena, ako ne postoji mogućnost poslije radnog vremena ili ako se to ne može zahtijevati.

Posloprimateljica ima pravo za to vrijeme na daljnje plaćanje zarade.

Zaštita majke – evaluiranje

- Neovisno od toga da li je u preduzeću zaposlena buduća majka ili majka koja doji dijete, poslodavatelj/ica je obavezan/a, da ustanovi opasnosti koje bi mogle nastati na radnom mjestu na kojem rade žene i koje se odnose na buduće majke ili majke koje doje djecu.
- Pobljiže informacije ćete naći u letku o evaluiranju zaštite majke, koji ćete dobiti od Vašeg inspektorata rada.

Ograničenja i zabrane na poslu

Prije porođaja:

1. Ograničenje kod podizanja tereta: obično 5 kg, ponekad 10 kg
ograničenje tereta kod guranja/ vučenja obično: 8 kg, ponekad 15 kg
2. poslovi gdje se stoji: mora postojati mogućnost za sjedenje radi kratkih predaha; od 21. nedjelje trudnoće samo još 4 sata dnevno
3. Radovi kod kojih postoji opasnost profesionalne bolesti (na primjer zbog buke)
4. Radovi sa materijalima štetnim za zdravlje (na primjer: prašina, plinovi, para, zračenje, biološki radni materijali)
5. Radovi na strojevima sa visokom upotrebom noge (na primjer nožni pedalni pogon na pritisak)
6. Poslovi na transportnim sredstvima (na primjer taksi, štapler)
7. Radovi po učinku: od 21. nedjelje trudnoće

8. Radovi sa posebnim opasnostima za nastajanje nezgoda (na primjer na ljestvama)
9. stalno sjedenje (ako ne postoji mogućnost za kratke prekide)
10. Radovi gdje postoji utjecaj štetne vrućine, hladnoće ili vlage
11. Radovi kod kojih se posloprimateljica mora natezati ili priginjati
12. Radovi kod kojih je tijelo izloženo jakom drmanju-tresenju
13. Posebna psihička opterećenja
14. Posebno opterećujući mirisi
15. Zaštita od dima duhana, ako buduće majke same nisu pušači
16. Kopanje ruda ispod zemlje

Poslije porođaja

- Do istjecanja 8 nedjelja poslije porođaja ne smiju biti zaposlene posloprimateljice. Ovaj vremenski period se produžuje na 12 nedjelja kod prijevremenog porođaja, porođaja sa više djece ili porođaja uz pomoć carskog reza.
- Ako se apsolutna zabrana rada prije porođaja skрати kod prijevremenog porođaja, onda se produžuje zaštitni period za isto vrijeme poslije porođaja na maksimalno do 16 nedjelja.
- Ako posloprimateljica počne ponovo raditi poslije zaštitnog perioda, onda važe do 12 nedjelja poslije porođaja ograničenja i zabrane navedene pod tačkama 1,2,3,4 i 7.
- Ako se doji dijete, onda važe ograničenja i zabrane kroz cijelo to vrijeme.

Važno

Osam nedjelja prije termina porođaja važi za buduće majke apsolutna zabrana rada!

Poslovi koji se obavljaju noću

- U vremenskom periodu između 20 časova i 6 časa, ne smiju biti zaposlene buduće majke i majke koje doje djecu.
- Iznimke su (do 22 časa/ 23 časa) moguće pod posebnim pretpostavkama za zaposlene u saobraćaju, na kulturnom području, u bolnicama i preduzećima sa više smjena.

Radovi nedjeljom i na praznike

Buduće majke i majke koje doje djecu ne smiju raditi nedjeljom i praznicima. Izuzeti su zaposleni u preduzećima koji imaju neprestane smjene u ugostiteljstvu, na kulturnom području, u malim preduzećima i preduzećima sa slobodnim danom tokom nedjelje.

Prekovremeni časovi

Dnevno radno vrijeme ne smije iznositi više od 9 časova, a nedjeljno 40 časova rada.

Mogućnosti za odmaranje

Budućim majkama i majkama koje doje djecu mora se dati mogućnost odmaranja za vrijeme radnoga vremena i to da se mogu leći i odmoriti. Zbog toga se ne smije umanjiti plaća posloprimateljice.

Daljnje plaćanje plate

BAko se na osnovu zabrane rada promijeni vrsta rada, skрати radno vrijeme ili ako ne postoji uopšte nikakva mogućnost zaposlenja u preduzeću, posloprimateljica ima ipak pravo na daljnje isplaćivanje plate, koja mora odgovarati prosječnoj zaradi zadnjih 13 nedjelja, prije nego je nastupila ova promjena.

Oslobađanje od rada

- Ako postoji opasnost za buduću majku ili za dijete radi prijetec̄eg pobačaja, ili radi trudnoće sa više djece, teških oboljenja srca, bubrega i drugih bolesti ili prijašnjih pobačaja, onda može posloprimateljica biti oslobođena od svake vrste poslova.
- Takvo svjedočanstvo za oslobađanje od posla može izdati samo službeni liječnik/liječnica, liječnik/liječnica inspekcije rada uz prilaganje odgovarajućih nalaza.
- Od prijave trudnoće do 4 mjeseca poslije.

Zaštita od davanja otkaza i otpuštanja

- porođaja, kod korištenja porodiljskog odmora ili djelomičnog zaposlenja do 4 nedjelje poslije porođaja, ne smije se davati otkaz posloprimateljici.
 - **Iznimke:** Kod smanjenja preduzeća ili obustave rada preduzeća može uslijediti uz pristanak Radnog i socijalnog suda pravovaljano davanje otkaza.
- Otpust je moguć samo iz razloga redukcije i to također samo uz pristanak Radnog i socijalnog suda.
 - **Ograničenje službenog odnosa:** Ako ograničenje službenog odnosa nije zaista stvarno opravdano ili zakonski predviđeno onda mora ostati zaposlena buduća majka do početka zaštitnog perioda ili do oslobađanja.

Otpremnina

- Najkasnije tri mjeseca prije isteka porodiljskog odmora ili djelomičnog zaposlenja mora se naznaniti napuštanje posla da bi se sačuvalo moguće stečeno pravo na otpremninu.
- Ako imate pitanja u vezi otpremnine, prava na odmor, na porodiljsku platu, porodiljski odmor, djelomično zaposlenje ili zaštitu od otkaza i otpuštanja, onda se obratite Vašem interesnom zastupništvu.

Zakonske podloge

Zakon o zaštiti majke, Savezni službeni list br. 221/1979
 Zakon o namještenicima, Savezni službeni list br. 292/1921
 Zakon o otpremninama radnika, Savezni službeni list br. 107/1979

Porodiljski termin za ženu:

je
 početak zaštitnog perioda 8 nedjelja
 prije porođajnog termina, a to je

Vaš nadležni inspektorat rada Vam rado daje savjete.

Impressum

Medieninhaber und Herausgeber: Bundesministerium für Arbeit, Familie und Jugend (BMAFJ),
 Sektion IV Arbeitsrecht und Zentral-Arbeitsinspektorat, Favoritenstraße 7, 1040 Wien **Verlags- und Herstellungsort:** Wien **Layout & Druck:** BMAFJ **Stand:** März 2020